

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Gereformeerde Gemeente Scherpenzeel

17/12/2020
jaargang 99

nr **12**

Op 12 april 2007 overlijdt ouderling J. de Jager uit Scherpenzeel, in de leeftijd van 69 jaar. Vanaf 1974 heeft hij de gemeente in het ambt gediend. Daarnaast werd hij verschillende keren afgevaardigd naar de Generale Synode. Na zijn overlijden schrijft ouderling W.J. Kroneman onder meer: 'In zijn ziekte heeft de Heere hem niet vergeten en mocht hij enkele maanden geleden op een bijzondere wijze vertroost worden uit een preek van ds.

J.C. Philpot over Hebrëen 10 vers 35 en 36. Dit was zijn troost, in druk hem toegezegd. Zo mocht hij het kleine eindje dat hij nog gaan moest met M'Cheyne reizen 'onder 't heiligend kruis, naar 't erfgoed daarboven, in 't Vaderlijk huis'. Op 17 april wordt De Jager begraven. Tijdens de rouwdienst spreekt ds. B.J. van Boven over Psalm 37 vers 37: 'Let op den vrome en zie naar den oprechte, want het einde van dien man zal vrede zijn'.

Verschenen genade

**Wat een wonderlijk getuigenis vloei-
de uit Paulus' pen in zijn brief aan Titus, én aan ons. Vergeet echter
niet Wie zijn pen bestuurde! De Heilige Geest is de
grote Schrijver van dit boek.**

*Want de zalig-
makende genade
Gods is verschenen
aan alle mensen.*

Titus 2:11

N iemand heeft ooit God gezien, maar de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard. Wat een overvloedige genade, waarin Hij ons is verschenen! Is er zo door Hem en voor Hem al plaats gemaakt in uw en in jouw hart door de Heilige Geest? Een plaats gemaakt voor Hem voor Wie van nature geen plaats is in onze harten, voor Wie wij ook geen plaats zullen maken. Omdat het waar is wie wij door de zonden geworden zijn en wie wij tot onze laatste doods-
snik blijven: vijanden van God en Christus! Daartoe is de zaligma-
kende genade Gods nu verschenen om van vijanden vrienden te maken. Is het gebeurd in uw en in jouw hart?

De wereld verzaken

Die zaligmakende genade Gods onderwijst ons met Goddelijke kracht en heerlijkheid dat wij de goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheid moeten verzaken. Dat wil zeggen: door de Heilige Geest ervan overtuigd en van harte gewillig en bereid gemaakt te worden om al dat Godonterende kwaad, de zonden en wereldse begeerlijkheden te haten en te vlieden. Is de zonde door deze verschenen genade u de dood geworden? Mag u zeggen: ik jaag daarnaar, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben? Paulus zegt dus niet dat hij het zelf heeft gegrepen. Naar de rijkdom van Zijn grondeloze barmhartigheid in Jezus Christus heeft God dat gedaan. Het is naar dat welbehagen dat God op de weg naar Damascus hem heeft toegeroepen: tot hiertoe en niet verder! Dat is verschenen en toegepaste genade! 'Wie zijt Gij, Heere? Ik ben Jezus, Dien gij vervolgt'.

ds. J.W. Verweij,
Zwijndrecht

Deze verschijning wordt onvergetelijk, door Hem Die verschijnt. Zijn Geest en de Geest Zijns Vaders maken het waar: 'U dan die gelooft, is Hij dierbaar'. Onuitsprekelijk in Zijn dierbaarheid, Zijn gepastheid, Zijn noodzakelijkheid en beminnelijkheid! Drie dagen en nachten waren in Paulus' doodsnacht noodzakelijk als voorbereiding om Christus in hem te openbaren. Toen werd de genade van Hem overvloedig voor de grootste van de zondaren. Voor mij verschenen! Aan zo één verschenen, dat wonder kon Paulus niet klein krijgen. Allen voor wie Hij is verschenen en aan wie Hij geopenbaard en verklaard zal worden, zullen het nooit klein kunnen krijgen.

Hoe onmogelijk zalig worden ook schijnt en wordt, Hij zal verschijnen! 'Zo Hij ver-
toeft, verbeid Hem, want Hij zal gewis-
selijk komen, Hij zal niet achterblijven'. Die zaligmakende genade onderwijst ons, opdat wij de goddeloosheid en de wereld-
se begeerlijkheid zouden verzaken. Die goddeloosheid klaagt mij aan. De Heere roept door Hem en Zijn dierbare Geest in mij: verlaat de zonde en leef. Hij maakt het waar dat de zondekracht en de zonde-
macht verbroken wordt. Zo wordt de verschenen genade ontvan-
gen. Zo leert de zondaar om matig, recht-
vaardig en godzalig te leven in deze tegen-
woordige wereld, door Hem en voor Hem. Hij heeft het beloofd en maakt het waar, door Zijn lieve Leidsman, die dierbare Geest: 'Ik zal maken dat zij in Mijn wegen zullen wandelen'.

Aanschouwen en ontvangen

De heerlijkheid door Hem ontvangen, na Zijn onuitsprekelijk lijden en smartelijke kruisdood, noodzaakt u, kind van God, om door deze verschenen genade uit te zien naar de dag dat u Hem in Zijn onuitspreke-
lijke heerlijkheid zien mag. Hoe zult u Hem en Zijn heerlijkheid mogen aanschouwen en Zijn heerlijkheid ontvangen? Dan zal Hij alles en in allen zijn! Dan is de macht en de nacht der zonde verdwenen in Zijn volko-
men verschijning uit genade. Dat zal doen uitjubelen: 'U alleen zij de lof en de eer en de dankzegging, van nu aan tot in der eeuwigheid'. Dan zal de zaligmakende ge-
nade Gods eeuwig uw deel zijn. Waar zij is en wordt geopenbaard, zal zij ook eeuwig blijven. Want eeuwig bloeit de gloriekroon op het hoofd van Davids grote Zoon.

In dit nummer

4 God-met-ons,
hoe kan dat?

6 Commentaar: Te koop:
voormalig kerkgebouw

24 Uw knecht

- 2** Verschenen genade
- 3** Leren op de school van Christus [50]
- 5** Heilige engelen werden verdorven
duivelen [2]
- 7** Bijbelstudie [20]:
Het brandoffer van de priesters
- 8** Autisme en geloven [3]
- 9** Goed voorbeeld
- 10** Hechting in relaties [2]
- 11** Uit vroeger jaren
- 12** Ds. A. Vermeij met emeritaat
- 13** Boekennieuws
- 14** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 15** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [50]

'Houd in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit den zaden Davids, naar mijn Evangelie, om hetwelk ik verdrukkingen lijdt tot de banden toe, als een kwaaddoener; maar het Woord Gods is niet gebonden. Daarom verdraag ik alles om de uitverkorenen, opdat ook zij de zaligheid zouden verkrijgen, die in Christus Jezus is, met eeuwige heerlijkheid' (2 Tim. 2:8-10).

Hoe ver kunnen Gods kinderen in hun lijden en sterven daar vandaan zijn. Maar zij is verschenen en zal in heerlijkheid openbaard worden. Hij komt! Alle mensen zullen Hem zien, zoals Hij straks in Zijn onuitsprekelijke heerlijkheid zal zijn! Hoe zult u Hem zien? En jij? Als uw geschenken Koning? Als de Koning aller uitverkorenen?

Hoe groot zal Zijn verschijning zijn op de laatste dag van deze ondergaande wereld. Als alle mensen die geleefd hebben uit de doden zullen opstaan om door Hem geoordeeld of vrijgesproken te worden. Zo heerlijk zal de verschijning van deze uitnemende Immanuël zijn.

Te voet vallen

Nu krijgt u nog de tijd en de gelegenheid om Hem te voet te vallen. Let op wat er in deze tekst zo heerlijk geschreven staat: 'Verschenen aan alle mensen.' Hier is geen Jood te godsdienstig zonder en buiten Jezus. Hier is geen heiden te goddeloos, alle begeerlijkheid in Hem verachtend. Hier wordt voor allen die van de Vader geliefd zijn ook waar dat ze Hem zo lang versmaad en veracht hebben. Maar het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid.

Het grote Licht van Gods reddende genade schijnt in deze wereld, als de zon die de aarde verlicht en verwarmt. Hoe lang heeft deze Zon u en jou al verlicht en verwarmd? Voor allen die deze reddende genade blijven verachten en versmaden, wordt het straks bij Zijn wederkomst waar: te laat!

Beminlijk Vorst,

Uw schoonheid hoog te loven.

Gaat al het schoon

der mensen ver te boven;

Genē is op Uw lippen uitgestort,

Dies G'eeuwiglijk van

God gezegend wordt!

Psalm 45:1b

Ralph Venning

Deel IV Jongelingen

Welnu, in deze betekenis van het woord zijn niet alleen de jongelingen, maar alle heiligen overwinnaars en behalen zij de overhand. Met andere woorden, er is voor hen geen verdoemenis, maar rechtvaardiging (Rom. 8:1, 33-34, 38-39). Hoewel ze veroordeeld worden door mensen, worden ze gerechtvaardigd door God, zoals Christus in het vlees ter dood gebracht werd, maar gerechtvaardigd werd in en door de Geest. Hoewel de duivel beschuldigt, pleit Christus als hun advocaat tot hun rechtvaardiging. Zij worden vrijgesproken in Gods gericht, zodat niets hen kan scheiden van de liefde Gods in Christus. In 1 Korinthe 15:57 en 1 Johannes 5:18 wordt het woord ook in deze betekenis gebruikt.

Hoe het Woord van God versterkt en hoe de versterking leidt tot overwinning

Wij zouden bezwijken of wankelen als we niet zouden geloven (Ps. 27:13). Als we zouden wankelen, zou dat aantonen dat de kracht van ons geloof zeer gering is (Spr. 24:10). Ons geloof zou bezwijken, als het niet in stand gehouden en verlevendigd werd door het Woord van God.

Deel V Vaders

'Ik schrijf u, vaders, want gij hebt Hem gekend, Die van den beginne is... Ik heb u geschreven, vaders, want gij hebt Hem gekend, Die van den beginne is' (1 Joh. 2:13-14).

I. HUN KENMERKEN

Het schijnt mij toe dat de vaders, over wie ik nu iets zal zeggen, doorgaans gekenmerkt worden door zowel leeftijd als vorderingen. Ze zijn de oudsten in Israël, die de goede weg bewandelen en wier wijze haren grijs zijn geworden. Ze zijn vervuld met vruchten van de gerechtigheid, de kroon van hun heerlijkheid. Het Woord van God werkt rijk in hen in alle wijsheid en geestelijk verstand, in gevoel, ervaring en oordeelsvermogen, waardoor ze verschillende personen en zaken kunnen onderscheiden. Ze zijn geestelijk en volmaakt in de overtreffende trap. Ze hebben alle voorgaande standen doorlopen. Ze hebben evenals Henoch voortdurend gemeenschap met en kennis van Hem, Die van den beginne is, van het begin tot het einde.

II. HUN VERMOGENS

Vanwege hun kennis en wijsheid, die ontsproten zijn aan de ervaring (Jak. 3:17-18), zijn ze bekwaam om te spreken in alle gewetenskwetsies en in de verschillende bedelingen die behoren tot de gehele christelijke levenswandel. Ze kunnen het Woord recht snijden en spreken tot ieder een gepast woord, waarbij ze aan een ieder zijn deel geven. Ze brengen uit hun schatten oude en nieuwe dingen voort. Ze weten hoe ze moeten spreken tot de zwakken en de vermoeiden, tot degenen die verbroken van hart en terneergeslagen zijn, tot de verlatenen en de verzochten. Ze weten ook hoe ze moeten onderscheiden tussen gedaante en kracht, tussen huichelarij en oprechtheid, tussen aanmatiging en echtheid. Wat deze stand betreft, zou ik willen zeggen: 'Laat de dagen spreken en de veelheid der jaren wijsheid te kennen geven' (Job 32:7). Ik ben slechts weinig van dagen en durf u -om nog meer van Elihu's woorden te lenen- mijn mening niet te geven over deze staat, boven datgene wat ik er in algemene zin van gezegd heb. (wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

God-met-ons, hoe kan dat?

‘...en Zijn Naam Immanuël heten’

Jesaja 7:14c

Een maagd zwanger, dat kan toch niet?
Zonder geslachtsgemeenschap een kind baren,
dat is onmogelijk. Het gaat hier dan ook om
het bovennatuurlijke wonder: God geopenbaard
in het vlees.

v. A.

Voor dit Wonderkind zorgt God. Dit Wonderkind wordt in de kribbe en in het hart gelegd, in eenzijdige en soevereine genade. Het Kind zal vele namen dragen. Namen die uitdrukken Wie Hij is en hoe Hij werkt. Want zoals Hij heet, is Hij. Jezus is één van Zijn bekendste namen. Die naam houdt in: Hij haalt van de rand van de hel en brengt terug tot God. In onze tekst gaat het niet slechts om de naamgeving (Matth. 1:21-25), maar om de geloofsbelijdenis van Zijn Naam. Jesaja voorzegt: de jonge moeder zal belijden Wie Hij is. Hij verkondigt hier de totale rijkdom in Jezus, niet slechts wat er in Maria's hart omging. In het 'noemen van Zijn Naam' ligt de geloofsbeleving van veel meer dan het wonder van de vleeswording. Het gaat om de volkomen verlossing door deze Immanuël. Deze Naam is niet alleen iets voor rond de Kerstdagen. Heel de Schrift is vol van deze vraag: hoe kan dit toch, 'God-met-ons'? De vraag is of ons hart er ook vol van

is. Of we deze geloofsbelijdenis in verootmoediging en aanbidding nazeggen: Immanu-el. Letterlijk, in deze volgorde: 'met-ons-God'.

Wie zijn deze 'ons'?

De eerste hoorders van deze inhoudsvolle Naam waren de kerkmensen in het tweestammenrijk rond 725 voor Christus' geboorte. Het is de tijd van de goddeloze koning Achaz, een donkere tijd waarin de zaak van de kerk er niet goed voorstond. Met wat vrome woorden probeert Achaz zijn onwil te verbloemen. Zou het met de huidige hoorders van deze rijke Naam beter zijn? We zijn allemaal mensen die getekend worden in Romeinen 3. Zó diep gevallen. Zo ver gescheiden van onze Schepper. Zo ver weggelopen uit het Vaderhuis. We willen noch kunnen tot God wederkeren. Zo is de volgorde in de Dordtse Leerregels (3/4,3): eerst onze onwil, daarna onze onmacht. Hebt u uzelf zo al schuldig leren kennen?

Wie is deze 'God'?

Daartegenover staat de hemelse Majesteit, zo hoog boven ons, zo volmaakt in Zijn deugden en rechten, de Volmaakte in Zichzelf, de goedertieren Schepper en Onderhouder, de beledigde Rechter, Die wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg zal geschieden. Hebt u Hem zo al leren kennen, in de aanvaarding van Zijn recht en van uw eigen vonnis? Want deze mens en deze God kunnen nooit meer tot elkaar komen. Deze God is een verterend vuur en een eeuwige gloed bij Wie niemand wonen kan. Dat wist Jesaja goed: 'Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben' (Jes. 6:5). De afstand tussen God en ons is onmetelijk en de kloof is onoverbrugbaar. Dát is de droeve werkelijkheid van ons leven! Deze God en wij kunnen nooit meer bij elkaar komen. De weg van ons naar deze God is een doodlopende weg.

Wie is deze 'Immanu-el'?

In de Zoon van de maagd daalt God echter neer. Er wordt een nauwe band tussen God en onze natuur gelegd, een band die tot in eeuwigheid niet verbroken kan worden. Dit Kind begint aan Zijn leven bij ons op aarde, om te bewerken dat God *met* ons is. Hij is één met God en één met de mensen. Deze Naam predikt Zijn diepe vernedering en tegelijk Gods soevereine ontferming. Hij is immers 'God en mens'. Zo dichtbij is God nog nooit bij de mens geweest. Wordt de mens dan niet weggebrand? Dat is hij wel waard, maar in Immanuël toch niet. Onbevattelijk! Immanuël, tussen God in Zijn recht, en de mens verkocht onder de zonde. In deze Naam ligt Gods genadige tegenwoordigheid en Zijn gunst, niet (meer) Zijn wraak. In al Zijn doodsnood, angsten en verlatenheid bleef Hij innig verenigd met de mens. Zelfs in de vloekdood en in het graf liet Hij de menselijke natuur niet los. Daarom kan en wil God weer met 'ons' te doen hebben, weer tot ons spreken. Maar nog veel meer! In deze Immanuël woont de volheid der Godheid lichamelijk. Kan God nóg dichterbij komen? Immanuël bleef wat Hij was: Zoon van God, eeuwig één met de Vader. Hij werd wat Hij niet was: echt mens van kribbe tot kruis, door het graf heen, tot in de troon, waar Hij nu is. Hij werd en blijft zo de Zoon des mensen, niet alleen als Zoon van de mens Maria, maar ook mens zoals God het bedoelde, zonder zonde. Er ligt zo onuitsprekelijk veel in deze Naam verborgen. De Ladder van Jakob verbindt zo hoog met zo diep. Zou het dan voor u niet kunnen? Waarom noemen we de naam 'Immanuël' niet méér?

De afval van de zondigende engelen

ds. C. Hogchem,
Aalburg

De Heere Jezus, Gods Zoon, was Getuige van de afval van de duivel en zijn engelen. Die afval wordt door Hem genoemd: 'niet in de waarheid staande gebleven' (Joh. 8:44a). Dat wil zeggen: zij zijn niet in de oprechtheid gebleven waarin zij geschapen waren.

Al de engelen zijn op de eerste dag geschapen. Volkomen oprecht en met heerlijkheid bekleed. Vol van kennis van God en Zijn werken. Vol van de waarheid dat God God is, Hij alleen. Staande in de waarheid gaven zij hun Schepper de hoogste lof. En wat hebben zij vrolijk gezongen tot Gods eer toen Hij de aarde grondde (Job 38:7). Maar ze zijn in de waarheid niet staande gebleven, ze zijn er van afgeweken en er uit gevallen. Van God afgevallen, moed- en vrijwillig. Zij waren niet zó geschapen dat zij onveranderlijk waren en niet konden zondigen. Nee, de Heere wilde door hen vrijwillig gediend worden. Dat konden zij, ze waren geheel bekwaam om staande te blijven. Daarom, dat de duivel en zijn engelen in de waarheid niet staande zijn gebleven, was een daad van hun eigen vrije wil.

Na de zevende dag

Wanneer vond die vreselijke val plaats? In de eerste zendbrief van Johannes lezen we: '...de duivel zondigt van den beginne' (1 Joh. 3:8). Niet in den beginne, want toen heeft hij met al de andere engelen gejuicht. Maar van den beginne. Ná de zevende dag waarop God rustte van al Zijn arbeid en vóórdat de mensenmoorder van

den beginne Adam en Eva heeft verleid. Zo rein en heerlijk hun natuur was, zo verdorven zijn ze geworden. In de waarheid niet staande gebleven, is er in hen geen waarheid meer. Ja, de satan en zijn verdoemde metgezellen zijn het tegendeel van de waarheid, ze zijn fonteinen van enkel leugen. En tegelijk vol van onverzadigbare haat tegen God, Christus en Zijn Kerk.

'De duivelen en boze geesten zijn alsoo verdorven, dat zij vijanden Gods en alle goeds zijn; naar al hun vermogen als moordenaars loerende op de Kerk en ieder lidmaat van die, om alles te verderven en te verwoesten door hun bedriegerijen...' (NGB, art. 12).

Opgeblazenheid

Paulus wijst Timotheüs erop, dat - om het in kerkelijke taal te zeggen - niet iemand op het tweetal voor ambtsdrager gezet moet worden die een *nieuweling* is, letterlijk: 'een pas geplante boom' (1 Tim. 3:6). Een beeld dat de apostel gebruikt voor iemand die kort tevoren tot bekering is gekomen en zich bij de gemeente heeft gevoegd - hij is in Gods hof als een pasgeplante boom.

Op zichzelf zou er niets op tegen zijn dat

hij opziener der gemeente zou worden, integendeel. Toch, er is een groot gevaar als zo'n nieuweling kort na zijn bekering opziener zou worden, namelijk *opgeblazenheid*. De apostel wist wel wat er leeft in het hart van een mens, ook van Gods kinderen, ook van opzieners. Hebben de discipelen niet getwist wie van hen de meeste zou zijn? (Luk. 9:46; 22:24) Zou dan een nieuweling die opziener geworden is zich niet gaan verheffen? Laat hij voorlopig maar geen ambtsdrager worden, wil Paulus zeggen. Nu is hij klein in zijn ogen en zit achter in de kerk. Wat een voorrecht, denkt hij, dat ik bij de gemeente mag horen. Heb ik het kleinste en geringste plekje, het is me een wonder. Maar als hij dan - zo snel al - op het tweetal wordt geplaatst, hij zou gaan denken dat hij toch wel een bijzonder mens moet zijn en voortaan vooraan moet staan... En inderdaad, ons hoogmoedige bestaan heeft niets nodig om in de hoogte te gaan, ook na ontvangen genade niet. Daar zijn in het ambtelijke leven - helaas - te veel voorbeelden van. Wordt een nieuweling in korte tijd ambtsdrager, er komt vaak ellende van voor de gemeente én voor de nieuweling zelf. Ernstig is daarom de waarschuwing van de apostel: 'Geen nieuweling, opdat hij niet opgeblazen worde, en in het oordeel des duivels valle' (1 Tim. 3:6).

Met 'vallen in het oordeel van de duivel' wil de apostel niet zeggen dat die nieuweling niet zalig zou worden, maar dat hij het ambt van opziener kwijt zou raken. In plaats van de gemeente wel te regeren en dubbele eer waardig te zijn, zou hij vallen uit die uitnemende plaats. Een oordeel dat overeenstemming heeft met het oordeel dat over de gevallen engelen gekomen is: door hun opgeblazenheid zijn ze gevallen en raakten hun voortreffelijke plaats aan het hemelhof kwijt. Hovaardij tégen God was de eerste zonde van de gevallen engelen. Hoogmoed - opgeblazenheid - doet terneder storten.

(wordt vervolgd)

Te koop: voormalig kerkgebouw

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Een kwart van de Nederlandse kerkgebouwen heeft de afgelopen jaren een andere bestemming gekregen. En het einde van die ontwikkeling is nog niet in zicht. Dat geldt met name de Rooms-Katholieke Kerk en de Protestantse Kerk in Nederland.

*Kerk in het Friese
Tijnje is omgebouwd
tot woonhuis.*

In vijftien jaar tijd is het kerkbezoek bij de rooms-katholieken gehalveerd. Maar er zijn altijd nog zo'n 1500 rooms-katholieke kerken. Elk weekend komen er in elk van die kerken gemiddeld honderd kerkgangers. Wel zijn er nog maar 500 priesters, waarvan de meesten op leeftijd.

Waar in protestantse kerken de preek centraal staat, is dat in de rooms-katholieke kerk de mis. Kun je daarom in een protestantse kerk bij gebrek aan een predikant een leesdienst houden, bij de roomsen is er altijd een priester nodig om de mis te bedienen. Alleen dan is er sprake van een volwaardige eredienst. Vandaar dat ook veel gepensioneerde priesters worden ingezet. Toch is, naast het teruggelopen kerkbezoek, het grote gebrek aan geestelijken in tal van gevallen een reden om het kerkgebouw maar te sluiten.

Elke week

De Protestantse Kerk in Nederland heeft meer kerken en kerkgangers dan de Rooms-Katholieke Kerk. Maar ook daar wordt gemiddeld elke week een kerkgebouw gesloten. Door het samengaan van gereformeerden en hervormden zijn er

veel kerken over. Soms stond de gereformeerde kerk vlak bij de hervormde.

Door het teruglopende kerkbezoek zijn er teveel kerkgebouwen. De kosten zijn ook niet meer op te brengen. Vaak is het dan de gereformeerde kerk die aan de eredienst onttrokken wordt. Dit tot verdriet en ergernis van de oudere generatie gereformeerden die altijd zo trots waren op hun mooie kerk. Soms leidt dat in een gemeente zelfs tot hooglopende conflicten. Maar ja, de oude hervormde kerk heeft meestal een monumentale waarde. Die kun je niet slopen.

Onder ons is van een teruglopend kerkbezoek veelal geen sprake. Er worden zelfs voortdurend kerkgebouwen uitgebreid of nieuwe gebouwd omdat het oude gebouw te klein geworden is. Zeker in deze tijd van secularisatie is dat een reden tot ootmoedige dankbaarheid.

Pijnlijke zaak

Maar er zijn ook gemeenten die moesten worden opgeheven. Dat is altijd een pijnlijke zaak. Zijn de leden verhuisd naar elders vanwege familie, woning, werk of school, of was het zo dat de oudere generatie geleidelijk aan wegviel en de jongere generatie

weinig of geen binding had aan de gereformeerde leer en haar heil elders zocht? Bij een 'lichtere' kerk of zelfs buiten de kerk? Wat moet er met het oude kerkgebouw gebeuren? Veelal zijn dat geen gebouwen met een monumentale waarde, die beeldbepalend zijn voor de omgeving. Het voorgelicht had meestal niet zoveel geld om een mooie kerk te bouwen.

Maar toch, in dat oude kerkgebouw is vele malen het Woord verkondigd en werden de sacramenten bediend. Mensen hebben er in het ambt gediend, hebben belijdenis gedaan, hun huwelijk is daar bevestigd. Geen wonder dat bij de afbraak van zo'n gebouw de gedachten zich vermenigvuldigen. Daar behoef je niet erg sentimenteel voor te zijn.

En als de oude kerk niet afgebroken wordt, wat doe je er dan mee? Het mooiste is als die overgedaan kan worden aan een verwant kerkverband. Maar dat zal maar zelden mogelijk zijn. Anders dan bij de roomsen is bij ons een kerkgebouw niet heilig, maar niet elk hergebruik is passend. Het kerkje van de voormalige gereformeerde gemeente van Akkrum is een woonhuis geworden. De vroegere kerk van Kapelle-Biezelingse werd een restaurant en zalencentrum. De kerk van Rotterdam-Zuid werd verkocht aan een pinkstergemeente. En zo zouden er nog meer voorbeelden te noemen zijn.

Cultureel Erfgoed

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed bekommert zich over kerkgebouwen die leeg komen te staan. In de steden en ook op het platteland. Vooral in het noorden zijn veel oude kerkgebouwen zonder kerkgangers. Grote kerken soms in kleine dorpjes. Hoe houd je die in stand? Om de zoveel jaar is groot onderhoud nodig. Gelukkig is er bij de lokale overheid en ook bij de onkerkelijke bewoners van de wijk of het dorp waar een overtolliche kerk staat, vaak wel het besef aanwezig dat je die niet zomaar aan zijn lot kunt overlaten. Die kerk met z'n toren hoort er nu eenmaal bij. Er wordt dan een nieuwe bestemming gezocht. Vaak een sociaal-culturele functie als dorpshuis, bibliotheek, museum of expositieruimte. Een op de drie overtolliche kerken krijgt na een meer of minder ingrijpende verbouwing een woonbestemming. Onmiskenbaar wijst dat alles op de voortgaande ontkerstening van ons land. Maar we moeten daarbij wel bedenken dat het voor veel kerkgebouwen lang geleden is dat daar de gereformeerde leer verkondigd werd. Zo dat ooit al het geval is geweest.

‘Daarna zult gij den enen ram nemen en Aäron en zijn zonen zullen hun handen op het hoofd van den ram leggen’. ‘Daarna zult gij den anderen ram nemen, en Aäron en zijn zonen zullen hun handen op het hoofd van den ram leggen’.

Éxodus 29:15 en 19

Het brandoffer van de priesters

Voor Aäron en zijn zonen is tot verzoening van hun persoonlijke zonden het zondoffer gebracht. Nu volgt het brandoffer, dat hen zal wijden en heiligen tot de dienst in de tabernakel. Ziet u dat er een heilige orde van God is? Aan het brandoffer moet het zondoffer voorafgaan. Eerst komt het persoonlijke, daarna het ambtelijke.

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

Zo is dat ook vandaag nog. Hoe zou iemand die geen persoonlijke genade kent ooit ambtelijk de genade kunnen preken?

Voor het brandoffer zijn twee rammen nodig, die beide geen enkel gebrek mogen hebben. Het is opvallend dat Aäron en zijn zonen op beide rammen hun handen moeten leggen. Dat hebben ze bij het zondoffer ook al gedaan. Daar ging het over hun eigen zonde en schuld. Hier ziet het bijzonder op het begeerlijke van het brandoffer. Terwijl ze op de rammen steunen, zeggen ze als het ware: ‘Heere, wij zijn alleen bekwaam om onze ambtelijke dienst te verrichten als we mogen steunen op U!’ Met dit brandoffer geven ze zich over en stellen ze zich in de dienst van God. Het is

dus een heilige overgave na persoonlijke verzoening.

Het vuur ontstoken

De eerste ram wordt geslacht en in stukken verdeeld. Het binnenste wordt gewassen en het vlees wordt ordelijk op het altaar geschikt. Dan wordt het vuur aangestoken en het hele dier verteert. Die ram is net als het lam uit Jesaja 53 een dier dat lijdzaam is. Het verweert zich niet en vlucht niet. Ziet u het beeld van Christus, Die het Brandoffer is?

In het offeren van deze eerste ram heeft alles betekenis. Zo ziet het wassen op de zuiverheid, de reinheid van de Middelaar, Die zonder zonde is. De ram is een mannelijk dier, vol kracht en vermogen. Hoewel Christus aan de ene zijde stemmeloos en

zeer lijdzaam is, wordt Hij aan de andere zijde ook uitgeschilderd in Zijn grote kracht. Hij is de sterke Held, Die alle vijanden overwonnen heeft.

De tweede ram is de ram van de inwijding, opdat de dienst van Aäron en zijn zonen tot een zegen voor het volk zal zijn. Die ram moet ook geslacht worden. Van dat bloed strijkt Mozes bij Aäron en zijn zonen iets op hun rechteroorlapje, op de duim van hun rechterhand en op de grote teen van hun rechtervoet. Dat ziet erop dat het oor, de hand en de voet geheiligd moeten worden. Als de Heere in ons leven gaat werken, opent Hij onze geestelijk dove oren. De woorden van God dringen door tot in het binnenste van onze ziel. Ook onze handel en wandel worden vernieuwd en geheiligd, zodat in ons doen en laten het bloed merkbaar is.

Bloed en zalfolie

Als laatste staat er dat Aäron en zijn zonen met een mengsel van bloed en zalfolie besprengd worden. Daarmee zegt de Heere dat het werk van de Middelaar - het bloed - onlosmakelijk verbonden is aan het werk van de Heilige Geest - de zalfolie. Wat een troost ligt daarin! Gods kind heeft niet alleen de verzoenende arbeid van Christus nodig, maar ook de toepassing door de Heilige Geest.

(wordt vervolgd)

Vragen

1. Het zondoffer moest aan het brandoffer voorafgaan. Wat is de betekenis daarvan?
2. Welke inhoudsvolle betekenis heeft het opleggen van de handen op de ram?
3. Mozes moest bloed op Aäron en zijn zonen strijken. Waar en welke geestelijk betekenis ligt hierin?

'Wat moet ik doen om bekeerd te worden?'

In drie artikelen over 'autisme en geloven' delen ervaringsdeskundigen hun verhaal en reageren ambtsdragers daarop. Een medewerker van Helpende Handen legt een link naar mogelijkheden voor ondersteuning. Vandaag het derde artikel, over autisme en de prediking. Eline de Kok vertelt over haar ervaringen en ds. A. Schot reageert.

en een duidelijke uitleg belangrijk voor je is. Het is goed als dominees daar zoveel mogelijk rekening mee houden. Tegelijk is het voor dominees ook moeilijk. Er luisteren zoveel verschillende mensen naar de preek, zoals beelddenkers, woorddenkers, mensen met autisme en mensen met ADHD. Daarom zal de ene preek beter te volgen zijn dan de andere.'

'Dat snap ik. Bovenal is het voor mij en ik denk voor veel jongeren met autisme belangrijk dat de Bijbelse boodschap duidelijk wordt uitgelegd. Ik heb er behoefte aan dat dat concreet wordt gemaakt: wat is bekering en wat moet ik doen om bekeerd te worden? Er is geen stappenplan, maar een concreet en duidelijk antwoord heeft iemand met autisme wel nodig.'

'Het is inderdaad belangrijk om in de preken aandacht te besteden aan de vraag 'wat moet ik doen om bekeerd, dat is zalig, te worden?' Ik probeer er hier ook alvast concreet op in te gaan. Het moeilijke van deze vraag is dat we de zaligheid niet zelf (een beetje) kunnen verdienen, je kunt niet zalig worden door iets te dóén. Zalig worden is alleen uit genade. De stokbewaarder stelt die vraag ook in Handelingen 16. Paulus geeft een Bijbels antwoord: 'Geloof in de Heere Jezus Christus.' De zaligheid is alleen door Jezus Christus. Aan Hem krijg je alleen deel door het geloof. De Heere kan dat door de Heilige Geest geven. Gebruik daarom de middelen die de Heere geeft, zoals naar de kerk gaan, Bijbellezende en bidden.

Het kan helpen om een preek samen te vatten. Probeer de kern te onthouden. Als je ieder detail probeert te begrijpen, mis je een stuk van de preek, omdat je je gedachten er niet bij hebt.

Bid om kennis van God, van je ellende en van de Heere Jezus. Als je geen woorden weet, kun je bidden met woorden uit de Psalmen. Vraag de Heere of Hij deze middelen wil zegenen en jij het geloof uit genade mag ontvangen.'

(slot)

Helpende Handen biedt informatie en mogelijkheden voor ondersteuning en gesprek, over de thema's die in deze artikelen aan de orde zijn geweest. Kijk voor meer informatie op www.helpendehanden.nl/autismeengeloven of neem contact op met Inge van Hell of Bart-Jan Noorlander.

Ter voorbereiding op de kerkdienst kijk ik waar de preek over gaat en wat het thema is. Daarom vind ik het fijn als dit van tevoren bijvoorbeeld op de website geplaatst wordt, samen met de tekst en de punten. Zo weet ik waar het over gaat, wat structuur geeft en helpt om de preek beter te begrijpen.'

'Dingen die belangrijk zijn, vragen vaak veel voorbereiding. Het houden van een preek vraagt van een dominee veel voorbereiding. Het is fijn als de luisteraars zich ook op de dienst voorbereiden. Dat kan bijvoorbeeld door het lezen van het Bijbelhoofdstuk en de kanttekeningen of een Bijbelverklaring bij de gekozen tekst. Het is nuttig als dat van tevoren bekend wordt gemaakt. Het belangrijkste bij de voorbereiding is het gebed om Gods zegen, voor de dominee maar ook voor de luisteraars.'

'Vanwege mijn autisme heb ik bij het luisteren naar de preek behoefte aan structuur. Zonder structuur hangt elke zin van de

preek aan een los draadje en weet iemand met autisme dit niet goed te plaatsen in het geheel. Structuur aanbrengen door bijvoorbeeld de punten duidelijk te noemen, helpt mij om de preek te kunnen structureren en daardoor beter te begrijpen. Ook signaalwoorden gedurende de preek helpen daarbij, zoals 'eerst, hierna, ten slotte'. Het is voor mij belangrijk dat een predikant zijn zinnen afmaakt en liefst niet uitweidt naar iets wat niet direct te maken heeft met het punt dat behandeld wordt. Elk punt duidelijk afbakenen door aan het einde een korte samenvatting en les mee te geven en dat ook te benoemen, helpt om structuur te creëren en de kern eruit te lichten. Daarnaast helpt het als benoemd wordt wanneer het einde van de preek nadert, door te zeggen 'ten slotte' of 'met dit voorbeeld wil ik eindigen'. Het letterlijk benoemen 'nog twee zinnen' helpt alleen als dat dan ook werkelijk wordt gedaan.'

'Ik begrijp dat een vaste structuur, eenvoudig taalgebruik, een rustige voordracht

Goed voorbeeld

Offline tussen Kerst en oudejaarsdag

L.A. Kroon,
Woerden

Dat jongeren veel online zijn, is geen nieuws. Uit onderzoek blijkt dat ruim driekwart van de Nederlanders de mobiele telefoon heel belangrijk vindt.

Ongeveer de helft van de gebruikers zegt niet zónder te kunnen. Dat geldt dus niet alleen voor jongeren, maar ook voor volwassenen. Daar zullen dus ongetwijfeld ook lezers van De Saambinder tussen zitten... In gezinnen is het voorbeeldgedrag van ouders heel belangrijk. Ook als het gaat om onlinegedrag. Jongeren horen geregeld de opdracht: 'Leg die telefoon nu eens weg...' Tegelijkertijd valt het jongeren op dat de smartphone ook veel opvoeders in de greep heeft. Zouden volwassenen ook verslaafd zijn geraakt? En wat betekent dit voor onze kinderen?

De Yona Foundation geeft ouders de kans om aan hun kinderen te laten zien dat zij best zonder internet kunnen. Of, misschien beter gezegd dat zij zelf ook bereid zijn om hun gedrag te veranderen. Over voorbeeldgedrag gesproken! Vandaar dat de organisatie opvoeders vraagt om tussen Kerst en oudejaarsdag offline te gaan. De simkaart kan overgezet worden in een internetvrij toestel. Die ligt vast nog wel ergens in de kast. Zo niet, dan kan een exemplaar aangeschaft worden voor een klein bedrag (zie www.yona.nu/dumbphone). Altijd handig om na december als reservetelefoon achter de hand te hebben.

Met enkele praktische regels leidt Yona de offlineperiode in:

- De offlineperiode start op Eerste Kerstdag, 25 december, om 0.00 uur en eindigt op Oudejaarsdag om 16.00 uur. Meer informatie: www.yona.nu/parentsdetox.
- Tijdens de offlineperiode is de smartphone uitgeschakeld en opgeborgen. Dit kan in een Yona Box (<https://yona.nu/yona-box/>)
- Een 'alleen bellen-telefoon' is wel toegestaan.
- Moet u toch een keer videobellen? Gebruik dan uw computer of de telefoon van een van de kinderen.
- Doet u mee? Motiveer andere opvoeders om ook mee te doen. Samen staan we sterk!

Onze jongeren zijn het waard dat we hun een voorbeeld geven als het gaat om gedragsverandering. Dit blijkt pijnlijk actueel! Zodat zij merken dat we zelf serieus nemen wat we van hen vragen, ook als het ons iets kost. Ik ga het proberen. Doet u mee? Laat uw kinderen zien dat het ook anders kan!

P.S. Ik ben heel benieuwd naar uw ervaringen. Mail ze gerust naar la.kroon@jbgon.nl

Gods gave

Hij is voor mij in de wereld gekomen. Hij is voor mij arm geworden. Hij lag voor mij in de kribbe! Zalig wie zo mag ingaan in het Evangelie van vrije genade. Wie zo deze gave mag omhelzen met de armen van het geloof. Want in de kribbe ligt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont.

Kunt u uitspreken wat het de Vader heeft gekost Hem af te staan? Hem te zien liggen in de kribbe? Hem bloed te zien zweten in de hof? Het heeft de Vader behaagd Hem te verbrijzelen. Kunt u zeggen hoe diep Hij boog? Kunt u zeggen hoe lief Hij Zijn schapen had en kunt u uitspreken de diepte van Zijn Woord: 'Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits

Ik Mijn leven afleg? Wie zal uitspreken de waarde van Zijn dood en de diepte van Zijn stervenslijden, de duisternis waarin Hij verkeerde in de omsingeling van de hel? Wie zal meten de afstand van de bodemloze put en de top van dit ontfermen?

Zonder geld en zonder prijs wordt deze gave verkregen. Met grote nadruk wordt u weer geroepen tot geloof en bekering. U wordt vermaand niet langer het heil te verachten dat u alleen gelukkig kan maken voor tijd en eeuwigheid. Kom, is er dan geen heilbegeerte in uw ziel? Wilt u dan bij zoveel overvloed van gebrek sterven? Hebt u uzelf voorgomen met alle geweld verloren te willen

gaan? Ach, bedenk u nog eens, de deur van de genade staat nog open. Van uw jeugd af aan zongen van de komst van deze Spruit?

Gelukkig dat Gods wonder vol ontfermen blinde ogen opent en dove oren doorboort, dode harten levend maakt. Had u ooit kunnen denken dat u zó arm, zó uitgeteerd, zó ellendig zou zijn geworden, zó verlegen om Jezus? Had u ooit kunnen denken dat u ooit zou hebben gebogen in het stof, met uw aangezicht ter aarde en zou belijden: Heere, ik heb rechtvaardig de dood verdiend, maar Heere, Hij is mij zo beminlijk! Geef mij Jezus!

ds. I. Kievit

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

'Doch Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave'.

2 Korinthe 9:15

Gezien en begrepen voelen

Hennie Zwanenburg,
preventiemedewerker Stichting
De Vluchtheuvel

Joanne en Mark komen thuis uit school. Joanne straalt en vertelt enthousiast, Mark kijkt somber. Moeder wacht hen op en vraagt hoe hun schooldag is geweest.

Opvoeden vraagt veel van ouders. Je moet het grootste deel van de tijd open staan voor je kind. Het is belangrijk dat je goed kunt zien wat je kind uitstraalt. Het is niet voldoende om te merken dat je kind overstuur is, je moet ook iets voelen als je ziet dat je kind verdriet heeft. Als je je kind goed kunt 'lezen', kun je het contact met je kind open houden en ervaar je je taak als ouder ook als plezierig. Het verschilt sterk per ouder hoe goed je in staat bent om je kinderen te 'lezen'. Als een ouder problemen heeft met de verwerking van deze communicatie met een kind, kan dat stress of problemen met de hechting veroorzaken.

Lezen van gedrag

Het is belangrijk dat je als ouder aanvoelt wat je kind nodig heeft. Je zult signalen en gedrag van je kind moeten begrijpen en daar een gepaste reactie op moeten geven. Dit wordt emotionele beschikbaarheid genoemd. Een emotioneel beschikbare ouder zal zijn reacties 'goed genoeg' afstemmen op de eigenheid van het kind. Maar dit is niet eenvoudig als het om moeilijk invoelbaar, moeilijk af te lezen en/of moeilijk hanteerbaar gedrag gaat. Achter gedragsproblemen, zoals agressie, schuilt dikwijls hechtingsproblematiek.

Het is belangrijk dat je als ouder aanvoelt wat je kind nodig heeft.

Het is belangrijk dat we de 'taal' van een kind verstaan. Dat we proberen achter dit gedrag te kijken en als opvoeder, leerkracht of ambtsdrager te zoeken naar wat dit kind nodig heeft om zich wél veilig te voelen. Het gaat er bijvoorbeeld niet om om alle gedrag goed te keuren. Maar wanneer u kennis draagt van problemen in het gezin, kunt u dan als ambtsdrager ook achter de brutaliteit van die catechisant kijken? Wanneer zijn vader zijn vertrouwen geschaad heeft door een buitenechtelijke relatie, kan er ook een hoop stuk zijn bij deze jongen in de relatie met zijn vader. Natuurlijk stelt u als ambtsdrager grenzen aan het gedrag van deze jongere, maar na afloop van de catechisatieles hebt u gelegenheid om in een persoonlijk gesprekje echt te laten blijken dat u om deze jongere geeft en dat u begrijpt dat hij het niet altijd gemakkelijk heeft.

Belemmeringen bij hechting
Waarom ontstaat soms die goede hech-

ting niet? Het kan zijn dat ouders sterk met zichzelf bezig zijn. Of dat er omstandigheden in het gezin zijn waardoor ouders dit niet kunnen bieden. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van ziekte of een handicap, of er gaat veel aandacht naar een ander kind of naar één van de ouders. Ook kan het zijn dat ouders zelf niet het goede voorbeeld hebben gekregen en zelf niet veilig gehecht zijn. Dan is het voor ouders moeilijk om goed op hun kind af te stemmen en kunnen ze onvoldoende voorzien in de behoefte van het kind.

Een jong kind heeft ouders nodig die steeds het gevoel geven dat hun nabijheid veilig en plezierig is. Als een kind zich niet veilig voelt, heeft dat veel gevolgen voor de rest van zijn leven. Juist in de jonge kinderjaren worden zijn hersenen gevormd voor het omgaan met stress en sociaal-emotionele problemen. Als een kind in zijn kindertijd veel stress heeft meegemaakt, is dat een risicofactor voor middelenmisbruik en verslaving.

Hechting bij volwassenheid

Ook als we volwassen zijn, speelt hechting een rol. We blijven behoefte hebben om gezien te worden, om verbinding met anderen te ervaren. Juist als er sprake is van stress, pijn of uitgeblust zijn, heb je behoefte aan de nabijheid van iemand anders. Juist op die moeilijke momenten is het belangrijk dat er iemand is die je kent, die je begrijpt en steunt.

Wat is het van belang om ook als gemeentelid daar oog voor te hebben. Laat de gemeente een veilige haven zijn, een plek waar men zich gezien en gehoord voelt. En als er toch een patroon van onveilige hechting ontstaan is? Iemand kan nieuwe ervaringen opdoen in een veilige, betrouwbare relatie. Zodoende is er hoop voor personen die onveilig gehecht zijn. Laten we de Heere vragen om in de middellijke weg voor zulke jongeren, maar ook volwassenen, tot zegen te mogen zijn.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met hzwanenburg@stichtingdevluchtheuvel.nl Stichting De Vluchtheuvel organiseert samen met de JBGG, CGO en Helpende Handen opvoedingsavonden. Wij kunnen ook over dit thema een (opvoedings)avond in uw gemeente verzorgen.

(wordt vervolgd)

Altijd welkom, zelfs in de schoonmaaktijd

'Je doet in het praktisch leven van de gemeente soms eigenaardige lessen op, die u goede gedachten leveren voor uw preek of voor het catechetisch onderwijs'. Dat schreef een predikant in 1924 in een boek over zijn pastorale ervaringen.

A. Bel,
Vlaardingen

Ds. J.D. van der Velden (1859-1947) was predikant van de Gereformeerde Kerken in Nederland. Hij was een man van de oude stempel. Buitenpost (Friesland) was zijn eerste gemeente. Daar deed hij in 1887 intrede. Daarna diende hij achtereenvolgens gemeenten in Maasland, Middelburg, Klundert en Rotterdam-Kralingen. Over huisbezoeken schreef ds. Van der Velden het volgende. 'Regelmatig huisbezoek is én voor de dienaar des Woords én voor de gemeente van het hoogste belang. Juist een van de grootste schaduwsijden van de stadskerk is dat aan het huisbezoek zo weinig kan worden gedaan. Alle tijd wordt in beslag genomen door de vele catechisaties, ziekenbezoeken, vergaderingen enzovoort. Daarenboven is de predikant een vraagbaak voor verschillende zaken. Men vraagt u of u onder uw catechisanten geen goede dienstbode hebt, of u geen geschikte woning kunt aanwijzen voor een paartje dat wenst te trouwen, ja, zelfs of u geen goed adres weet van een baker tegen de tijd van een blijde gebeurtenis.

Broodnijd en tevredenheid

In onze dorpskerken is het anders. Daar kan huisbezoek geregeld plaats hebben. Het doet bij mij menige herinnering oprijzen aan de dorpsgemeenten die ik gediend heb. Je was overal thuis, je wist bij iedereen de weg. Was de voordeur gesloten, welnu, dan kwam je door de achterdeur binnen. Je was altijd welkom, zelfs in de schoonmaaktijd. Zodoende leer je je gemeente kennen, je verstaat het leven van

Ds. J.D. van der Velden (1859-1947)

Dominee, u mag verstand van preken maken hebben, maar van de korengroei hebt u het niet.

je gemeenteleden. En dat gedurig contact komt weer ten goede aan de prediking. Als het gaat over de vierde bede van het Onze Vader, 'Geef ons heden ons dagelijks brood', denk ik dikwijls aan een zuster der gemeente, die een winkel had. Nu woonde er tegenover haar iemand die een

soortgelijke winkel had. Dat was dus een concurrent. Met nijdige ogen zag ze ieder aan die boodschappen haalde bij haar overbuur, vooral wanneer het leden van de kerk waren. Met het huisbezoek moest ze haar hart eens lucht geven. Ze kon het maar niet verdragen dat de concurrent een enkele klant meer kreeg dan zij. Toch had zij goed haar brood.

Ze had haar klachten op bitse toon geuit, toen ik haar vroeg: Bidt u ook de bede uit het Onze Vader: Geef ons heden ons dagelijks brood? U gebruikt toch zeker het woordje *ons* niet? Dat verandert u toch in: Geef *mij* heden *mijn* dagelijks brood? Hoe zo, dominee?

Wat bedoelt u daarmee, vroeg ze. Wel, zei ik, als u het woordje *ons* gebruikt, bidt u ook voor uw concurrent aan de overkant, en dat schijnt u toch niet te doen, anders zou u niet bitter gestemd zijn omdat uw buurman ook brood uit de hand des Heeren ontvangt. Zit er soms het duiveltje van zelfzucht of - erger nog - van hebzucht achter? De pijl trof. Het vrouwtje werd stil en beschaamd. En later heeft ze mij gezegd: Dominee, ik kan nu die bede goed bidden, en ik geloof dat er precies zoveel in mijn winkel komen als de Heere er hebben wil, want Hij bestuurt ook de gang der mensen. En de broodnijd veranderde in tevredenheid.

Wonderbomen

Eens sprak ik met een landbouwer. Tot mijn verwondering had ik gezien hoe in een tijd van veertien dagen het koren enorm was gegroeid. Ik zei tegen hem: Wel, goede vriend, u hebt niet te klagen. Nog nimmer heb ik het koren zo snel en voorspoedig zien groeien.

Maar onze landbouwer keek toch niet zo blij als ik wel verwacht had. Hij zei: Dominee, u mag verstand van preken maken hebben, maar van de korengroei hebt u het niet. Weet u wat er nu gebeurt bij dat overmatig snel groeien? Het koren groeit uit zijn kracht. Weet u wat we nu straks te wachten hebben? Lang, zeer lang stro, maar korte aren en kleine korrels graan, en ik heb liever wat korter stro, en grote korrels in de aar. En dat laatste geschiedt meer bij een langzame, gestadige, voorspoedige groei.

Ik heb mijn broeder landbouwer bedankt voor zijn praktische les en die toegepast bij mijn onderwijs. De levenspraktijk toont dat ook in het geestelijk leven zich hetzelfde kan voordoen: men kan 'uit zijn kracht groeien'. Er zijn wel eens van die wonderbomen, die evenals de Jona-boom, snel groeien, maar o zo spoedig verdorren.

Ds. A. Vermeij met emeritaat

Het echtpaar
Vermeij

Op zondagmorgen 29 november nam ds. A. Vermeij afscheid van de gemeente van Oosterend vanwege zijn emeritaat. De tekst waaruit hij preekte, was Deuteronomium 18:15: 'Een Profeet, uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de HEERE uw God verwekken; naar Hem zult gij horen'.

Kerkenraad van
Oosterend

Ds. Vermeij schreef als thema bij zijn preek: Christus, de beloofde Profeet. Hij sprak over de drie punten: Door Wie beloofd, aan wie beloofd, en waartoe beloofd. De scheidende predikant wees de gemeente op Wie de HEERE is. Hij is de God van de ganse aarde, Die in het bijzonder de jeugd aanspreekt: 'Is de HEERE uw Góð al geworden? Door wederbarende genade? Hij wees ook op wat in de raad des vredes is gebeurd, waar de Vader vroeg: 'Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land?' Daar heeft de Zoon al getuigd: 'Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen'. Alles in Hem was met liefde vervuld tot de Vader, zei ds. Vermeij. 'De Zoon wilde Vaders deugden verhogen, Zijn Naam verheerlijken, maar ook Zijn Kerk zalig maken. Wat is nu het werk van deze Profeet? Dat staat in Zondag 12: Hij is gezalfd tot onze hoogste Profeet en Leraar, Die

ons de verborgen raad en wil Gods van onze verlossing volkomenlijk geopenbaard heeft.

In de tweede gedachte sprak ds. Vermeij erover 'aan wie deze Profeet beloofd was'. Dat is aan gevallen Adamskinderen, ongehoorzamen, weglopers, mensen die het werkverbond in Adam als ons verbondshoofd verbroken hebben. Dominee drong er bij de ge-

meente op aan om de Psalmen 14 en 53 vaak te lezen en daarbij te vragen of de Heere dat ook wil doen geloven, omdat er anders nooit plaats komt in ons leven voor de beloofde Profeet, Priester en Koning. 'Maar het is ook een verkoren volk. Dat is wat! Mensen die de verdoemenis verdiend hebben, heeft de HEERE Zich tot een eigendom verkoren. Hij heeft ze liefgehad met een eeuwige, onveranderlijke liefde. De HEERE verkiest hetgeen zelf niets is.'

Bij de derde gedachte wees ds. Vermeij op vers 19, waar staat: 'En het zal geschieden, de man die niet zal horen naar Mijn woorden, die Hij in Mijn Naam zal spreken, van dien zal Ik het zoeken'. 'Jeugd, wat doen we met al deze woorden? De HEERE zal het zoeken. Zul je het bedenken? Hij breidt Zijn handen nog uit tot een wederstrevig volk en Hij zegt: Mijn zoon, Mijn dochter, jongen, meisje, man, vrouw, vader, moeder, oude van dagen, geef Mij uw hart'. Er staat: 'Naar Hem zult gij horen'. 'Maar wie luisteren nu echt? Zij die uit Egypte uitgeleid zijn. Zij die de HEERE heeft doen hongeren en dorsten naar de gerechtigheid die redt van de dood. Hij spreekt tot begenadigden. Dat zijn vaak de vermoeiden, aangevochtenen, bestreden van binnen en van buiten, degenen die het telkens opnieuw voor Hem moeten belijden: 'Ik deug niet, ik ben een goddeloos mens. U zou geen onrecht doen als U mij zou wegvagen'. Keer op keer hebben ze onderwijs nodig van deze Leraar ter gerechtigheid'. Ds. Vermeij zei te hopen dat het Woord mag zijn tot eeuwig zielenheil. 'Dan zal het zijn tot eer van de HEERE, en dan zult u straks staan voor Zijn aangezicht en zal het zijn: 'Het is door U, door U alleen, om het eeuwige welbehagen'. In zijn toespraak na de preek wees ds. Vermeij erop dat de HEERE tegen Zijn kinderen zegt: 'Ik ben met ulieden tot de voleinding der wereld'. Ouderling Stomphorst sprak namens kerkenraad en gemeente de dominee en zijn vrouw toe en bracht op verzoek van ds. G. Heijkamp de hartelijke groeten van de classis over. Op zijn verzoek zong de gemeente dominee staande Psalm 71:2 (aangepast) toe, waarna dominee voorging in dankgebed en de zegen op de gemeente legde.

Ds. Vermeij zei te hopen dat het Woord mag zijn tot eeuwig zielenheil. 'Dan zal het zijn tot eer van de HEERE, en dan zult u straks staan voor Zijn aangezicht en zal het zijn: 'Het is door U, door U alleen, om het eeuwige welbehagen'.

Boekennieuws

"De Eerste en de Laatste, dagboek over de Openbaring aan Johannes";
ds. B. Labee;
uitg. Den Hertog;
368 blz.; € 20,90.

De Eerste en de Laatste, dagboek over de Openbaring aan Johannes

In december denken veel mensen na over de keus van een dagboek voor het nieuwe jaar. Onlangs verscheen er van de hand van ds. B. Labee een dagboek over de Openbaring aan Johannes. Na enkele inleidende stukjes over hoofdstuk 1 (1-6 januari) behandelt de schrijver de hoofdstukken 4 t/m 22 van het laatste Bijbelboek. Dit minder bekende gedeelte van de Openbaring gaat over de dingen die haast geschieden moeten. De Heere laat Zijn dienstknecht Johannes de visioenen van de eindtijd zien. Openbaring 4 begint met het gezicht van Gods troon in de hemel. Alles wat er in de loop van de tijd plaatsvindt, wordt daarvandaan bestuurd. De Heere brengt Zijn kinderen door de eeuwen heen toe en Hij brengt ze ook thuis.

Zoals we van onze geliefde broeder gewend zijn, legt hij de boodschap met ernst en bewogenheid aan het hart. Indringend klinken er waarschuwingen: 'Wij vragen u en jou: is dit beest je koning of is hij je doodsvijand? Het is één van beide. Je komt bedrogen met hem uit, voor eeuwig' (28 juni). Liefdevol wordt er genodigd: 'Jong en oud, de sikkle is nog niet gezonden. Heden wijzen en prijzen wij u de Middelaar aan, Die de gouden scepter nog wil toereiken aan albedervers' (8 augustus). Ook Gods kinderen krijgen onderwijs: 'Het is ons diepste verlangen u te brengen onder de gezegende schaduw van het Lam, zodat u dit Lam van God in het oog mag krijgen! Dan mag Hij meer en meer gestalte in uw hart hebben' (9 juli).

De predikant van Veenendaal spreekt in dit mooie dagboek de jongere en de oudere lezer aan. Hierdoor is deze uitgave heel geschikt om als gezinsdagboek te gebruiken. Ook onze jongeren wil ik aanraden dit dagboek een jaar te lezen. Het brengt een onbekend gedeelte van de Bijbel dichtbij. Daarbij wordt steeds de lijn getrokken naar het dagelijks leven en naar de actualiteit. In een tijd vol onzekerheid wijst dit dagboek naar God in Christus, Die de Eerste en de Laatste is. Deze Naam klinkt op de bladzijde van 1 januari en van 31 december. Deze Naam omspannt alle dagen van het jaar. Zalig wie Hem kent.

ds. S. Maljaars, Meliskerke

Boekaankondiging

"Zijn als Christus", Arthur Alderliesten;
uitg. De Banier; 143 blz.; € 9,95.

In deze overdenkingen gaat de auteur in op kernelementen van de christelijke levenswandel. Ook thema's zoals ouderdom, mantelzorg en eenzaamheid komen aan de orde.

"Uw ogen zullen de Koning zien",
ds. C. Vogelaar; uitg. De Banier; 71 blz.;
€ 11,95.

In dit boekje zijn drie preken rond Kerst opgenomen: twee adventspreken (Jes. 33:17 en Luk. 1:28-32) en een Kerstpreek (Luk. 2:4). Zeer geschikt, juist voor deze tijd.

"De grootste strijd", C.H. Spurgeon;
uitg. De Banier; 106 blz.; € 10,95.
Dit boek bevat een lezing gehouden door Spurgeon tijdens een bijeenkomst voor voorgangers. Ambt dragers en gemeenteleden moeten strijd voeren tegen de zonde en satan, voor God en Zijn waarheid.

"Onbegrepen wegen", ds. E. Venema;
uitg. De Ramshoorn; 27 blz.; € 7,50.
Deze eerste paperback in de 'kanselserie' bevat twee preken. Onder het thema 'Twee namen: Ben-oni of Benjamin' (Gen. 35:18) en 'God legt niet teveel op' (Job 34:23a) wordt Gods Woord aan het hart gelegd.

"Ziende op Hem", Octavius Winslow;
uitg. Den Hertog; 144 blz.; € 13,50.
Bundel met korte overdenkingen. Uitgangspunt is steeds een tekst uit Gods Woord waarin de Heere Jezus, Zijn spreken en handelen centraal staat.

"En aldaar zal geen nacht zijn", Ds. M. Karens;
uitg. Den Hertog; 142 blz.; € 14,90.
In deze meditatie, allereerst gericht op ouderen, gaat het over de 'nacht'. Met de hartelijke wens dat de Heere de nacht wil verdrijven zodat het ten tijde des avonds licht mag zijn.

"Als goud beproefd", Maarten Luther;
uitg. Den Hertog; 190 blz.; € 20,90.
De eerste brief van Petrus wordt vers voor vers uitgelegd in een bloemlezing van zestig aansprekende preekfragmenten.

"Toevlucht onder Zijn vleugels",
C.H. Spurgeon; uitg. Den Hertog; 144 blz.;
€ 14,90.
In vijf preken wijst Spurgeon erop hoe zondaren worden genodigd de toevlucht te nemen onder de schaduw van Gods vleugelen. Drie preken vanuit het Oude Testament, twee uit het Nieuwe Testament.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Aalst,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Te Bodegraven,
ds. J. IJsselstein te Utrecht;
Te Brant County (Ontario, Canada),
ds. A. Verschuure te Capelle aan den IJssel-Middelwatering;
Te Genemuiden en te Den Haag-Scheveningen,
ds. M. Joosse te Ede;
Te Leerdam,
ds. F. Mulder te Rhenen;
Te Naaldwijk,
ds. D. de Wit te Borssele;
Te Ridderkerk t.b.v. zending Albanië,
ds. J.B. Huisman te Ermelo;
Te Sioux Falls (South Dakota, VS),
ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (British Columbia, Canada);
Te Waarde,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
Te Zeist,
ds. J.B. Huisman te Ermelo.

Bedankt:

Voor Nieuwerkerk (Zld),
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
Voor Poederloijen,
ds. J. de Kok te Westkapelle;
Voor Zoetermeer,
ds. M.H. Schot te Hendrik-Ido-Ambacht.

MEDEDELING DS. TANIS

'Voor uw meelevens rond ons veertigjarig ambtsjubileum en emeritaat willen wij u heel

BERICHT DEPUTAATSCHAP ZENDING

In De Saambinder van 19 november heeft het zendingsdeputaatschap meegedeeld dat er zorgen zijn over de gezondheid van mevrouw H.J.W. IJsselstein-Verveen die gevolgen hebben voor de uitzending in zendingsdienst. Afgelopen vrijdag 11 december heeft het deputaatschap deze omstandigheden van familie ds. J. IJsselstein besproken. Het heeft moeten besluiten dat terugkeer naar Cambodja gezien de zorgen niet mogelijk is. Het deputaatschap heeft dit besluit genomen.

Na overleg met de kerkenraad van onze gemeente te Utrecht, waaraan ds. J. IJsselstein verbonden is als zendingspredikant, en in goed overleg met ds. IJsselstein zelf, delen we mee dat hij vanaf 14 december 2020 beroepbaar is. Het deputaatschap en de kerkenraad bevelen het echtpaar IJsselstein van harte in uw voorbede aan. Dit geldt ook voor zendingswerker Hanneke Boer, het zendingswerk en de vacatures. De Heere gedenke werk en werkers tot eer van Zijn Naam en de komst van Zijn Koninkrijk.

Namens deputaatschap Zending,
ds. P.D. den Haan, secretaris
Namens kerkenraad Utrecht,
H.J. Nijsink, scriba

BERICHT DS. EN MEVR. IJSSELSTEIN

Met elk van de werkers in Gods Koninkrijk gaat de Heere Zijn eigen weg. Een weg die volmaakt is, naar Zijn raad en welbehagen (Jes. 46:10). Gelukkig mocht ikzelf na enkele maanden volledig herstellen van een corona-infectie. Mijn vrouw is echter niet goed opgeknapt en heeft daarbij, na een recente operatie om andere redenen, te horen gekregen dat ze langdurig in Nederland onder medische nazorg moet blijven. Terugkeer naar Cambodja is om die reden niet verantwoord. We willen iedereen die de afgelopen jaren met ons heeft meegedeeld daarvoor hartelijk bedanken. Uw gebeden, mails, brieven en kaarten waren bemoedigend. We mogen geloven dat de Heere ons genadig en liefdevol geleid heeft en leidt op Zijn weg. Die weg is anders dan wij dachten, maar wel, zoals Psalm 18 letterlijk zegt: volmaakt. De Heere doet nooit iets verkeerd. De ene werker in Gods Koninkrijk mag jaren op zijn of haar plek werken, de ander een korte tijd. Maar waar het om gaat is, dat de Heere Zijn werk doet en Zijn Koninkrijk bouwt, en zo aan Zijn eer komt.

We bevelen het werk van de zending in uw gebeden blijvend van harte aan.

Ds. en mw. IJsselstein

hartelijk dankzeggen. Wederkerig wensen wij u van harte Gods onmisbare zegen toe. Ons nieuwe adres is per 12 januari: Fam. ds. J.J. Tanis, Burgemeester van Berchemstraat 1, 4691 JL Tholen; tel 0166-745264.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 62

Het nieuwe adres van mevr. L.C. van der Heiden-van Leeuwen is met ingang van heden: Kon. Wilhelminaweg 49, 2951 XE Alblasserdam; tel. 078-6930836.

Berichten

DIGITALE KERSTCOLLECTE VOOR BIJZONDERE NODEN

Bijzondere Noden vraagt aandacht voor de jaarlijkse kerstcollecte, die zowel tijdens de zondagse samenkomst als digitaal gehouden kan worden. Als u uw kerstgave voor een specifiek doel wilt bestemmen, bevelen we u het volgende project in Kenia aan. Het bestaan van de Samburu-stam wordt steeds meer bedreigd door droogte en voedselonzekerheid. In de Samburu-regio werken we daarom

aan het vergroten van weerbaarheid en zelfredzaamheid. We geven landbouwtrainingen, investeren in waterbuffers, waterzuivering en irrigatiesystemen, en bestrijden ondervoeding door zorg en voorlichting te geven aan kinderen en moeders. Er worden spaargroepen opgezet, waardoor men kan sparen voor grote investeringen, zoals schoolgeld, een waterpomp of een geit. Mules, een jonge, hardwerkende moeder van vijf kinderen, is lid van een spaar- en kredietgroep en ontving in juni

2019 vier kuikens. Sinds haar deelname aan de spaargroep is haar gezinsinkomen gestegen van € 0,68 naar € 3,58 per week! Samen met lokale kerken dragen we bij aan distributie van audiobijbels, het opzetten van Bijbelstudies en het toerusten van evangelisten. Veel Samburu kunnen niet lezen of schrijven, waardoor het Woord van God onbereikbaar voor hen was. Nu is de hele Bijbel in de lokale taal beschikbaar via audiobijbels. Help u mee om het (kerst)Evangelie onder

de Samburu te verspreiden? Meer weten over dit project? Kijk op www.bijzonderenoden.nl/weerbaar. Doneren kan via www.bijzonderenoden.nl/kerstcollecte.

UITNODIGING WINTERCONFERENTIE STUDERENDEN

Studenten aan universiteiten en hbo-instellingen zijn vrijdag 15 januari welkom op de winterconferentie van de Werkgroep voor studenten van de Geref. Gemeenten. Ds. H.J. Agteresch spreekt over 'Ziekte, lijden en genezing'. Na de pauze wordt verder over dit thema nagedacht.

Plaats: Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe O.Z. 2-B. Tijd: inloop vanaf 17.00 uur; aanvang maaltijd 17.30 uur; aanvang conferentie 19.15 uur; sluiting ca. 21.45 uur. Kosten incl. maaltijd € 5,-; excl. maaltijd € 3,50 (betaalverzoek volgt per e-mail in de week voorafgaande aan de conferentie). Onder de huidige coronamaatregelen kan de conferentie doorgaan. Onduidelijk is hoe

de situatie in januari is. Bij strengere maatregelen moeten we mogelijk afzien van een maaltijd en aanmeldingen annuleren. Voor de actuele situatie: check onze website. Het is belangrijk dat je vóór 11 januari aanmeldt via www.werkgroepstudenten.nl. Voor aanmelding geldt: 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt'.

dr. E.G. Bosma

ontstond er een vacature voor beide functies. Het bestuur van de CGO is verblijd een nieuwe directeur te kunnen benoemen in de persoon van dr. E.G. Bosma te Rijssen. Hij

NIEUWE DIRECTEUR CGO

Wegens het aanstaande vertrek van de huidige directeur Toerusting, J.H. Mauritz, en de huidige directeur Hbo, W.M. van der Wilt,

gaat de taken van beide directeurs overnemen. Per 1 januari hoopt hij te beginnen bij de Hbo-opleidingen, waarvan de opleiding voor godsdienstleraar is ondergebracht bij Driestar Educatief. Per 1 april, als hij volledig beschikbaar is, zal hij ook de leiding over het toerustingswerk op zich nemen. Het bestuur is blij dat de beide vertrekkende directeurs beschikbaar blijven om hun opvolger in te werken zodat de continuïteit van het werk goed gewaarborgd is.

Het gezin Bosma woont in Rijssen en is kerkelijk aangesloten bij de Gereformeerde Gemeente van Rijssen-Noord. Bosma blijft geschiedenisdocent aan het Van Lodenstein college te Amersfoort, omdat hij bij de CGO een parttimefunctie krijgt. Verder is hij raadslid voor de SGP in de gemeente Rijssen-Holten.

Het bestuur heeft er goede hoop op in Bosma de juiste persoon te hebben gevonden om onder de zegen des Heeren leiding te geven aan onze CGO.

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen

ZONDAG 20 DECEMBER 2020

Aagtekerke 9.30 (H.D.) en 18.30 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Alblasterdam 9.30 en 14.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur stud. M. Boersma; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. C.A. van Dieren; Berkenwoude 19.00 uur ds. M.H. Schot; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. G. Clements; Borssele 18.00 uur stud. L. van der Kuyl; Boskoop 9.00 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. C. Sonneveld; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. M.L. Dekker en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Deventer 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 15.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Enkhuisen 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede

10.00 uur ds. P.D. den Haan en 17.30 uur ds. H. van der Heiden; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. H. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B. Labee; Goes 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Haamstede 14.30 uur ds. K. Boeder; Hardinxveld-Giesendam 9.30 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 (H.D.) en 12.30 (H.D.) en 15.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Hilversum 16.00 uur ds. J. van Laar; Hoedekenskerke 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Hoogeveen 19.00 uur stud. J. Beens; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. W. Silfhout; Kampen 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. W.J. Karels; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Leerdam 14.30 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Lelystad 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Lisse 19.00 uur ds. H. Brons; Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot; Meeuwen 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Melissant 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. E. Bakker; Middelhamnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 10.00 uur ds. G. Clements; Moerkapelle

16.30 uur ds. H.J. Agteresch; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 14.00 uur stud. L. van der Kuyl; Nieuwer ter Aa 19.00 uur stud. M. Boersma; Nieuwe-Tonge 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Nisse 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Nunspeet 9.00 en 11.30 uur ds. A. Schot en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Oostburg 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Oostkapelle 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; Oostvoorne 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Oude-Tonge 15.30 uur ds. G. Pater; Poederloij 9.30 en 19.00 uur ds. G. Beens; Poortugaal 19.00 uur ds. A. Verschuure; Putterhoek 14.30 uur (H.D.) ds. G.J. Baan; Rhenen 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-West 14.30 uur ds. S.W. Janse; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 en 11.15 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur stud. P.J. de Raaf; Sliedrecht 9.00 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 18.30 uur ds. M. Joosse; Stolkwijk 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur stud. J. Beens; Tholen 18.30 uur ds. C. Harinck; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mul-

der; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Vermeij; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Waarde 14.00 uur ds. D. de Wit; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 14.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Woerden 10.00 uur ds. J. IJsselstein en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 15.30 uur stud. P.J. de Raaf; Zoetermeer 10.00 uur ds. H.J. Agteresch en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schreuder.

DINSDAG 22 DECEMBER 2020

Urk 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard.

VRIJDAG 25 DECEMBER 2020 1^E KERSTDAG

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur stud. P.J. de Raaf; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveldt en 14.00 uur ds. W.J. Karels; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.30 (H.D.) en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Bodegraven 10.00 uur ds. W. Silfhout en 18.30 uur ds. W. Harinck; Borsselo 9.30 en 14.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 15.30 uur ds. A.T. Huijser en 19.00 uur stud. M. Boersma; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. M.L. Dekker; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 uur ds. J.B. Huisman en 18.30 uur ds. P. Mulder; Genemuiden 19.00 uur stud. J. Beens; Goes 9.30 en 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 19.00 uur stud. L. van der Kuijl; 's-Gravenpolder 16.30 uur ds. J.M.D. de Heer; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G.J. Baan; Groningen 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Haamstede 17.00 uur ds. S. Maljaars; Hardinxveld-Giesendam 9.30 uur en 18.30 uur ds. W.J. Karels en 14.30 uur ds. C. Sonneveldt; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot en 16.30 uur stud. L. van der Kuijl; Hoogeveen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Kampen 9.00 en 11.00 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Klaaswaal 9.30 en

18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 en 14.30 uur ds. M. Karens; Krabbendijke 9.00 en 11.00 en 15.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 16.30 uur ds. D. de Wit; Leiderdorp 16.00 uur ds. M.L. Dekker; Lelystad 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 8.45 en 11.15 en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelhamnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. K. Boeder; Nieuwe-Tonge 15.30 uur ds. G. Pater; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Oostkapelle 17.00 uur ds. A.P. Baaijens; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Poederloij 19.00 uur ds. C. Sonneveldt; Poortugaal 9.30 uur stud. L. van der Kuijl en 16.00 uur ds. M.H. Schot; Puttershoek 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rhenen 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 15.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 15.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 17.00 uur ds. M. Blok; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld en 18.00 uur ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur stud. M. Boersma; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 en 11.15 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 14.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sliedrecht 9.00 en 11.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 14.30 uur ds. G.J. Baan; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. C. Hogchem; Stolwijk 19.00 uur ds. A. Verschuure; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur stud. J. Beens; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. P. Mulder en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Uddel 15.00 uur ds. J. Schipper; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 16.00 uur ds. C. Harinck; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.00 en 11.30 en 15.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 14.00 uur ds. J. de Kok; Woerden 15.30 uur ds. P. Mulder; Yerseke 10.00 en 16.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Zoetermeer 18.30 uur ds. M.L. Dekker; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot;

ZATERDAG 26 DECEMBER 2020 2^E KERSTDAG

Barneveld-Centrum 9.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J. van Laar; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 10.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Dinteloord 10.00 uur ds. P.C. Vlot; Dirksland

10.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 10.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 uur stud. J. Beens; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Genemuiden 11.15 uur ds. A. Schot; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur (Kerstfeest met de kinderen) ds. M.H. Schot; Hoofddorp 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Kruijningen 9.30 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland; Middelhamnis 10.00 uur (Kerstfeest met de kinderen) ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuw-Beijerland 10.00 uur (Kerstfeest met de kinderen) ds. H.A. van Zetten; Nijkerk 9.30 uur stud. P.J. de Raaf; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Opheusden 10.00 uur ds. W. Mouw; Ouddorp 9.30 uur ds. G. Pater; Poortvliet 11.00 uur ds. C.J. Meeuse; Rhenen 9.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-Noord 9.30 uur ds. S.W. Janse; Rijssen-West 9.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. P.D. den Haan en 14.30 uur (Kerstfeest met de kinderen) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. D. de Wit; Scherpenisse 9.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur ds. J. Schipper; Sint Annaland 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Tholen 10.00 uur ds. A. Verschuure; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Urk 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 9.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 uur (Kerstfeest met de kinderen) ds. E. Bakker; Waardenburg 10.00 uur stud. L. van der Kuijl; Westkapelle 9.30 uur (Kerstfeest met de kinderen) ds. J. de Kok.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 20 DECEMBER 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VRIJDAG 25 DECEMBER 2020 1^E KERSTDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

ZATERDAG 26 DECEMBER 2020 2^E KERSTDAG

Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur (Kerstfeest met de kinderen) evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

"Allen, die hen zien zullen, zullen hen kennen, dat zij zijn
een zaad, dat de HEERE gezegend heeft."

Jesaja 61:9b

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Den Haag - Scheveningen heeft met ontroering kennisgenomen van het overlijden van haar oud-amtbroeder

Jacobus Honkoop

in de leeftijd van 95 jaar.

Met de hem geschonken gaven heeft hij in de periode van 1963 tot 2009 in ons midden met grote getrouwheid en inzet mogen dienen als ouderling. Eerst in de gemeente Den Haag-Centrum en later in de gemeente 's-Gravenhage.

De Heere zij zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen nabij met Zijn vertroosting en schenke hen Zijn nabijheid.

D.J. Doorn, preses
M.M. van Winkelen, scriba

Den Haag, 30 november 2020

*Gedenkt uw voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben;
en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst van hun wandel.*

Hebreeën 13:7

Met droefheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van

ds. M. Mondria

In getrouwheid en met de liefde van zijn hart mocht hij, ook als hulpconsulent, veel dienstwerk in onze gemeente verrichten.

De Heere ondersteune en vertrooste Zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.
Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente van Leerdam, P.D.C. Verrips, preses
L.J. van Belzen, scriba

NIEUW verschenen

Het onfeilbare Woord

Een theologische verkenning
Serie Semper Reformanda deel 2b

Ds. G. Clements, ds. J.J. van Ekeveld,
ds. P. Mulder (red.)

Dit boek wil het Goddelijke gezag van de Bijbel onderstrepen. Aan deze studie werkten verschillende deskundigen uit de Gereformeerde Gemeenten mee. Deel 2a ging over vragen als 'Hoe spreekt de Schrift zelf?' Deel 2b heeft aandacht voor de hermeneutiek, de verhouding tussen het Oude en Nieuwe Testament en het vertalen van de Schrift. Het boek sluit af met een hoofdstuk over het getuigenis van de Heilige Geest in de Schrift.

Eerder verschenen in de Semper Reformanda Reeks:
Het onfeilbare Woord | Deel 2a | € 29,95
Het onwankelbare verbond | Deel 1 | € 29,95

Bestel nu op www.debanier.nl, ga
naar de boekhandel of bel 055-5390650

LIVE

STREAM

Israëldag

D.V. dinsdag 29 december

Tijd: 10.00 tot 12.00 uur

Uitzending te volgen op
israeldag.nl

• VERLEDEN • HEDEN • TOEKOMST

ds. A. Schot - ds. M.L. Dekker - ds. A. Margulis - ds. I.L. Zöld

- Kinderverhaal
- Presentatie jubileumboek
- Muzikale momenten

Meer informatie:
israeldag.nl

CD 15 PSALMEN + 3 LIEDEREN

Grote Kerk te Tholen · Arthur de Jong
€ 9,95 | dejongautgever@gmail.com

BIJ ONS IS VERSCHENEN:

Ds. C. van Ruitenburg:

Lelie onder de doornen?

€ 12,50

In de eerste weken van corona heeft ds. C. van Ruitenburg voor de kerktelefoon meditaties gehouden over een aantal planten die in de Bijbel voorkomen. Daarin heeft hij uiteraard een keuze moeten maken. Hij beschrijft vooral planten waaruit geestelijke lessen te trekken zijn.

1e druk is verkocht via Deputaatschap Bijzondere Noden, 2e druk nu leverbaar via de boekhandel.

Ook nog leverbaar:

Ds. C. van Ruitenburg:

Lofzangen Sions

(preken advent en kerst)

€ 10,90.

Een nieuw jaar... Voor uw kinderen:

Ds. J. de Kok:

...dit onderwijs ontvang',

woorden uit de Heidelbergse
Catechismus eenvoudig toegelicht.

Beide delen nog leverbaar.

€ 17,50 per deel.

**Drukkerij &
Boekhandel Van Velzen**

Zuidweg 19 - Krabbendijke
Tel. 0113-506173 / 501402

www.velzenbv.nl - ljmeeuwsen@velzenbv.nl

Wilt u een **eindejaarsgift** overmaken? Scan de code of maak uw gift over: NL95 INGB 0002361133 t.n.v. Jeugdbond Ger. Gem. te Woerden, o.v.v. 'eindejaarsgift'.

verbindt jongeren

Een vloekvrij Nederland. Realistisch?

DOE MEE!

Iedere dag krijgen we met allerlei situaties te maken. Mooie momenten, ook heftige omstandigheden. Niet iedereen kiest dan de juiste woorden. Een vloek doet pijn, een scheldwoord kwetst. Wij werken aan respectvolle taal in Nederland. Weet wat je zegt. Steun ons voor een mooier Nederland.

Doneer nu op vloekniet.nl

Unieke begeleiding
bij autisme

Welcura biedt levensbegeleiding op reformatorische grondslag aan kinderen, jongeren en volwassenen met autisme en hun familie.

Woon- en logeeropvang voor kinderen en jongeren

Woonbegeleiding voor volwassenen

Ambulante begeleiding aan kinderen en volwassenen

Heeft u hulp nodig voor uzelf of iemand uit uw omgeving? Onze gespecialiseerde medewerkers staan graag voor u klaar.

www.welcura.nl | info@welcura.nl | 06 230 846 63

Gezocht: kamer voor student (m) in omgeving **Gouda/Krimpenwaard**.
Telefoonnummer: 06-11442590

Jong stel **zoekt landelijke woonruimte te huur omgeving Gouda**. Tel. 0639750761.

Logeren in de Achterhoek, incl ontbijt.
www.deherberg.net, 0651900027

CAMPING EN CHALET PARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN

www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Praktijk den Uijl

♥ HULPVERLENING

♥ COACHING

♥ TRAINING

♥ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

**Wij zijn op zoek naar een
locatiedirecteur
voor de Sébaschool in Ochten.**

Voor meer informatie zie onze website
www.seba-rehobothschool.nl

Dit is Gods vinger (coronavirus),
Onderzoekt de gelijkenissen (verhalen-
en puzzelboek): **www.ramshoorn.nl**

HARKES
Begraffenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

**WIJ VERZORGEN ALLEEN
BEGRAFFENISSEN**

TE HUUR
AMERSFOORTSESTRAAT **BARNEVELD**

ZELFSTANDIG WONEN, MAAR NIET ALLEEN.

UNIEK WONEN IN KLEINSCHALIG APPARTEMENTENCOMPLEX

- 2-KAMER APPARTEMENT VAN 76 M²
- EIGEN BALKON
- GEBRUIK VAN LOGEERKAMER IS MOGELIJK
- GEZELLIGE ONTMOETINGSRUIMTE
- OP LOOPAFSTAND VAN CENTRUM EN OPENBARE VOORZIENINGEN
- WONEN IN EIGEN SFEER

WESTENENG MAKELAARDIJ
0342-415589
laurens@westeneng-makelaardij.nl

BEL OF MAIL VOOR
MEER INFORMATIE OF
EEN BEZICHTIGING
NAAR LAURENS SNEL

Linquenda Domus

Huize ds. W.H. Blaak

Momenteel ruimte beschikbaar

Huize ds. W.H. Blaak in Geldermalsen is een kleinschalig woonzorgcentrum voor ouderen die niet meer thuis kunnen wonen.

Wat bieden wij:

- Optimale persoonlijke zorg in een vertrouwde, respectvolle en huiselijke omgeving
- Reformatorische identiteit
- 24-uurs verzorging

Voor meer informatie zie
www.huizeblaak.nl

Tielerweg 50 | 4191 NG | Geldermalsen

PROBLEMEN MET VERSLAVING?

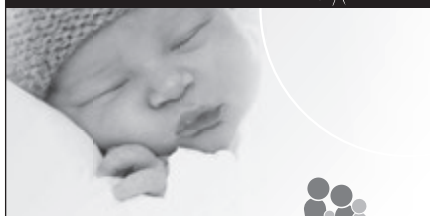
Wacht niet langer!

Er is hulp!

085 – 0601964

www.addisa.nl

Tevredenheid door
kwaliteit, met behoud
van identiteit

Kraamzorg
Bel voor informatie

Informatie/aanmelden
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

www.kwaliteitpanty.nl
bij 6 stuks GRATIS verzonden

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca voor
accommodaties en autoverhuur.

**Te Koop: ruime gezinswoning in
Sliedrecht.** Dicht bij kerk en scholen.
www.populierenhofsliedrecht.nl

Wilt u weer sterker in het leven staan?

Brouwer Psychologen biedt kinderen,
jongeren en volwassenen hulp bij
psychische klachten en in moeilijke
situaties. Onze medewerkers helpen
u gedreven en betrokken verder
vanuit onze christelijke identiteit.
Lees hoe wij er voor u en jou kunnen
zijn op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel ons op 0180 – 426955.

Locaties

Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

Personeel gezocht!

2021 beginnen met een nieuwe baan! ?
Kom werken bij de zoetste winkel van
Nederland! Wij van de **Candyshop in
Krimpen aan den IJssel** zijn op zoek
naar een parttime collega!
Het gaat om een functie voor 2,5 dag
per week. Interesse?
Mail naar info@candyshopkrimpen.nl
of bel naar 0180-551512!

**Samen aan het werk,
dat maakt de relatie sterk!**

Kom eens langs voor een gratis kennismakingsge-
sprek, wij zijn specialist in **jongenshulpverlening**.

OUTBACKEXPLORERS
...laat relaties weer lopen!

Driebergen • Kootwijkerbroek • Yerseke • Zevenhuizen (ZH)
Kijk op www.outbackexplorers.nl

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats
in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in
Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse tel. 038-3332383

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Mark Vos & Anja van den Belt tel. 0548-540053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos tel. 0577-401689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

**Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.**

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Begrafenisonderneming

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89

info@begrafenisondernemingtreur.nl

www.begrafenisondernemingtreur.nl

DECEMBER AANBIEDINGEN

Op alle boeken 50% korting

1200 titels tegen speciale prijzen
In de winkel 10% extra kassakorting
WEG is WEG - OP is OP

Kool Boeken Ederveen
Hoofdweg 204, 6744 WR
Telefoon 06 51216184
www.koolboeken.nl

Op zoek naar raambekleding?

Wij komen graag bij u thuis of bij uw
bedrijf adviseren. En nemen veel stalen
en ervaring mee! Wiltraamdecoratie.nl of
06-36294314

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Laatste preken v JC Philpot 1-2 à €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1+2 à €32,50
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

Vrouwelijke klachten,
maandelijkse ongemakken?
Feminine Herbal Complex van NeoLife
December in aanbieding
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Geef (wees)kinderen in Malawi een toekomst!

Periodiek doneren

Geef een scholier een kans

Geef jongeren van het platteland
een toekomst en maak voort-
gezet onderwijs mogelijk!

€ 20,-
per maand
per scholier

**Doel: 150
scholieren**

6%

Meer informatie en doneren?
www.timotheos.nl

Timotheos

Direct doneren: **ANBI**
NLS7 RABO 0161 4855 02

Joseph (6) droomt van dokter worden...

...maar zijn moeder heeft geen
geld om school te betalen.

Stichting Stéphanos helpt
kinderen als Joseph met voedsel,
kleding, medische zorg en
(Bijbels) onderwijs. Ze horen
over de Heere Jezus en krijgen
een toekomst! **Helpt u mee?**

Voor
€15,- geeft
u al 3 kinder-
bijbels!

Of sponsor
een kind als
Joseph voor nog
geen 70 cent
per dag

Maak uw bijdrage over op NL74 RABO 0335 3074 50

t.n.v. Stichting Stéphanos

of doneer online! www.stephanos.nl/ikhelp

Stéphanos
www.stephanos.nl

Nieuwe vloer kiezen lastig?

Uw eigen huis! De beste showroom. De
mooiste PVC vloeren, laminaat en tapijt.
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166

HKS-Mediation, voor goed gesprek,
als je er samen niet meer uitkomt,
in je huwelijk, kerk of school.
www.hksmediation.nl

HELP EVANGELISTEN

*Wij leven al 75 jaar in vrede en godsdienstvrijheid.
Christenen in Azië zijn altijd op hun hoede.*

PROJECT 2020-11

Levensonderhoud en reiskosten Lisu evangelisten:
€25,- per week

Bonisa

Doneer veilig en eenvoudig via **WWW.BONISA.NL**
of op rekening: NL29RABO 0336 554613

PONATAHI CHRISTIAN SCHOOL

Our long-standing principal is nearing
his retirement and is considering his
future. We are seeking expressions of
interest for a successor. Please check
out the exciting information about our
school, church, and local community
by visiting our school website at
www.ponatahi.school.nz (vacancies).

For further information, please contact
the Ponatahi Christian School Board
of Trustees via email at
come2carterton@gmail.com

RSVP please by 5 February 2021

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Voor Top Onions B.V. te 's-Gravenpolder
is Green Career Consult op zoek, naar
mensen die invulling wensen te geven aan
de volgende vacatures:

- **Chef Inpak (HBO)**
- **Mechanisch Monteur (MBO)**
- **Inpak Operator (MBO)**
- **Hefftruckchauffeur (MBO)**
- **Commercieel Medewerker (HBO)**
- **Inkoper (HBO)**
- **Sales Support Medewerker (MBO)**
- **Administratief Productie-
medewerker (MBO)**

Ben jij die gedreven en flexibel ingestelde
persoon met passie voor zijn werk?
Pak dan deze kans!

Voor meer informatie - waaronder de
volledige vacaturetekst - kunt u contact
nemen met:

Bart van Eikema Hommes,
senior consultant agribusiness -
Green Career Consult. Mailadres:
bart.hommes@greencareerconsult.nl
Telefoonnummer: 06-53159483

MET WIE ZULLEN WE DELEN?

2020. We wisten hoe goed het was om naar de kerk te gaan, maar we mochten niet altijd.

2020. Miljoenen Nederlanders mochten naar de kerk, maar wisten niet hoe goed het is om daar te zijn.

Helpt u mee om Gods Woord met hen te delen? We zien uit naar uw gebed!

SCAN DE
QR CODE EN
STEUN ONS
MET EEN GIFT!

Onze collecte-inkomsten blijven per 1 december met nog € 85.000 achter op de begroting. Helpt u ook mee om dat gat te dichten?

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

HELPT U MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND?

Wij weten de weg om uw gaven daar goed te besteden!

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie.

Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

Johannes Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavier)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Wij zijn op zoek naar twee jonge mannen die ons in 2021 kunnen helpen met het werk op ons **uienteelt- en verwerkingsbedrijf in Norwich Ontario CANADA**. Voor meer info: www.mensfarming.com/news

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Liedererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

'ALSOF HET WEL KLOPT WAT HIJ
OVER JOU EN TESSA GEZEGD HEEFT'.
'WIL JE NOU JE GROTE MOND EENS
HOUDEN, BRUTALE MEID. JE DOET
MAAR GAUW WAT IK ZEG!'

Marja draait zich om en holt naar beneden. Elske is boos, verschrikkelijk boos! Ze heeft nog maar net de deur beneden dicht horen gaan, of ze pakt haar jack van de kapstok en holt ook de trap af. Zo vlug ze maar kan, pakt Elske haar fiets en verdwijnt. Ze kunnen het allemaal bekijken. Waar ze heen gaat? Daar denkt ze niet aan. Ze fietst alleen maar, alsof ze achternagezeten wordt. Even voelt ze geen vermoeidheid. Totdat haar gedachten eindelijk iets rustiger worden. Haar hart bonst wild en ze gaat wat langzamer fietsen. Waar moet ze eigenlijk naar toe?

Het is koud. Er staat een harde wind, die overal doorheen dringt. Dom eigenlijk, dat ze naar buiten is gegaan. En nog wel met keelpijn. Gisteren had ze er al een beetje last van, maar vandaag is het erger. Ineens is haar boosheid over. Zal ze maar weer teruggaan? Ze stapt van de fiets af, om even uit te rusten.

Elske is bij een grote, oude kerk gekomen en ze zoekt een wat beschutter plekje op. Ze hijgt. Zou dat komen omdat ze bijna nooit fietst? Ach welnee, ze is de laatste tijd immers bij de minste inspanning al moe. En nu eerst die ruzie, toen die fietstocht. Elske leunt tegen de ruwe muur. Ze rilt... Uit de grijze lucht dwarrelen de eerste vlokken. Ook dat nog!

In de eeuwenoude muur van de grote kerk is een kleine deur, die wat inspringt. Elske loopt er naar toe. Hier staat ze nog iets meer beschut. Ze moet echt even uitrusten, voordat ze teruggaat. Haar hoofd bonst, weer rilt ze...

Rijk-arm-rijk

Rijk worden, wie wil dat niet? Je kunt dan speelgoed kopen en later een mooi huis of een mooie auto. Er zijn mensen die zeggen dat ze rijk zijn als ze een gelukkig leven hebben. Maar ben je dan echt rijk?

In de Bijbel lees je ook over rijke mensen. Misschien denk je nu aan Abraham of Sólomo. Maar denk eens aan de arme Lazarus die bedelde aan de poort van de rijke man! Want alleen als je de Heere kent, ben je rijk. Het is bijna Kerstfeest. We mogen gedenken dat de Heere Jezus rijk was in de hemel, maar arm wilde worden. Hij kwam uit de hoge hemel naar deze zondige aarde. Terwijl Hij de Heere en Bezitter van alles is, de Koning der koningen!

In 2 Korinthe 8 vers 9 staat een mooie tekst. Leer die maar uit je hoofd! 'Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.'

Waarom wilde de Heere Jezus arm worden? Misschien weet je het antwoord wel. Om door Zijn lijden en sterven de zonden van Zijn kinderen te kunnen vergeven. Hij wilde in een beeststal geboren worden. Die stal is net als je zondige hart: vuil! Hij kan en wil je hart schoonmaken van al je zonden. Is dat geen wonder? Als Hij dat in jouw hart doet, dan word je zo rijk. Dan kun je met je hart zingen: 'Mijn ziel verheft Gods eer, mijn geest mag blij den Heer', mijn Zaligmaker noemen'. Het is dan niet langer donker in je hart, het is licht geworden. Dan werkt de Heilige Geest in jouw hart. Vergader daarom geen schatten op de aarde, maar zoek de dingen die boven zijn, waar nu Christus is. Dan ben je heel rijk, omdat de Zoon van God arm wilde worden!

D. VAN WIJNGAARDEN, VEENENDAAL

Afbeelding uit 'Die eenvoudigen wijsheid leert' 12 van Ado Schouten-Verrips

Ds. Labee over: **Uw knecht**

Is het goed als een dominee in het gebed vraagt of de Heere hem als 'Zijn knecht' wil sterken? In mijn familie en vriendenkring zijn er die daar veel moeite mee hebben...

Gods Woord

We begrijpen best dat er enige vrees kan zijn dat een dominee te 'hoog' met zichzelf staat. Wat is het een bijzondere genade als een geroepen dienaar des Woords een 'lage' plaats, aan de voeten des Heeren, mag innemen. Petrus Datheen (1531-1588) dichtte in de berijming van Psalm 119 vers 36: 'Geen meerder goed, Heer, Gij mij geven meugt dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine'. Maar dat betreft ook zijn hoorders...

In Gods Woord lezen we dat vele personen zichzelf in het openbaar noemden als 'Uw knecht'. We kunnen wijzen op Abraham (Gen. 18:3) die spreekt: 'Heere, heb ik nu

genade gevonden in Uw ogen, zo ga toch niet van Uw knecht voorbij'. Ook Jakob (Gen. 32:10a) gebruikt deze uitdrukking: 'Ik ben geringer dan al deze weldadigheden en dan al deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt...'. Simson, Samuël, David, Salomo, Nehémia en Daniël gebruiken één of meerdere keren deze uitdrukking. En allen wilden aangeven dat ze als een knecht hun Heere wilden dienen naar Zijn roeping en op Zijn bevel.

Nu kan de gedachte leven, dat de predikanten vandaag in de schaduw van deze mannen niet kunnen staan. Al zullen ze dat zelf direct beamen, er is meer daarover te zeggen. Het is bijzonder onderwijzend het oude 'Formulier om de dienaars des Woords te bevestigen' eens nauwkeurig te lezen. Onze vaders betrekken de woorden van Paulus (2 Kor. 5:20) op alle ordelijk, bevestigde dienaren des Woord: 'Zo zijn wij dan gezanten (of ambassadeurs) van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen'. Onder meer deze tekst halen

ze aan om de 'zuivere beschrijving van een dienaar des Evangelies' voor te houden!

Tenslotte moet de vraagsteller de aanspraak in het formulier tot de gemeenteleden (hoorders) nog maar eens onder de aandacht brengen van de familie en vriendenkring: 'En gijlieden ook, geliefde Christenen, ontvangt dezen uw dienaar in den Heere met alle blijdschap, en houdt de zodanigen in grote waarde. Gedenkt dat God Zelf u door hem aanspreekt en bidt. Neemt dan het woord aan, hetwelk hij u volgens de Heilige Schrift zal verkondigen, niet als der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als God Woord (...)'.

Gods kind

Na dit allemaal geschreven te hebben, willen we ook opmerken dat het wél een verschil is of men zichzelf met 'grote' woorden omschrijft of dat een ánder ons - naar de Schrift - zo benoemt. Persoonlijk weten we van ogenblikken dat we de woorden 'Uw knecht' niet op de lippen durfden nemen in het openbare gebed. Wat kan een mensje van beneden, verwaardigd tot het ambt van dienaar van het Goddelijke Woord, vrezen om onreine lippen te openen tot de heilige God. Wat kan er groot opzien zijn als we de volle raad van God moeten prediken en de lijn van de preekstoel naar de rechterstoel 'weegt'.

Tegelijk zullen we nooit vergeten hoe we eens bemoedigd werden tijdens het consistoriegebed toen de ouderling van dienst zo eenvoudig smeekte om de hulp van Boven voor 'Uw kind en knecht'. Als dat weer eens leven mag in de ziel, worden 'de voeten geschoeid' met bereidheid, om het Evangelie des vredes te prediken en de Naam des Heeren aan te roepen. Dan mogen de woorden 'Och HEERE, zekerlijk ik ben Uw knecht, ik ben Uw knecht, een zoon Uwer dienstmaagd...' (Ps. 116:16a) hart en mond weleens vullen.

Als laatste dit: het 'knechtschap' voor een predikant op aarde gaat voorbij. Eeuwig wonder als het 'kindschap' over mag blijven.

Zullen we óp en ónder de kansel maar veel smeken om het werk van Gods Geest? Als de gebeden van de dienaar 'doorademd' mogen zijn van die Geest, mag het weleens worden opgemerkt. En als die Geest werkt in de ziel van hoorders, vallen we niet meer zo snel over woorden of uitdrukkingen.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.